

Stichting Pensioenfonds

Ballast Nedam

) i.l.

Informatiebijeenkomst Pensioenoverdracht 10 oktober 2018

NBC congrescentrum
Nieuwegein

Stichting Pensioenfonds

Ballast Nedam

) i.l.

Agenda

1. Opening
2. Jaarverslag 2017 / stand van zaken pensioenfonds
3. Collectieve waardeoverdracht naar Stap APF
4. Presentatie Stap APF
5. Presentatie pensioenadviseur (Sprenkels & Verschuren)
6. Gelegenheid tot stellen van vragen
7. Sluiting pensioenfondsdeel www.bn timer.nl
8. Presentatie Ballast Nedam aan werknemers www.vvp-bn timer.nl

Stichting Pensioenfonds

Ballast Nedam

) i.l.

2. Jaarverslag 2017 / stand van zaken pensioenfonds

Deelnemers

	2018 (30/6)	2017	2016
Totaal	6.830	6.842	6.858
Deelnemers	646	684	712
Pensioengerechtigden	2.393	2.375	2.316
Premievrijen	3.791	3.783	3.830
Premies	€ 3,1m*	€ 3,5m	€ 3,9m
Pensioenuitkeringen	€ 31,0m*	€ 30,4m	€ 29,8m

* schatting van jaarbedrag

Kerncijfers

	2018 (30/6)	2017	2016
Vermogen	€ 1.051m	€ 1.056m	€ 1.042m
Verplichtingen (VPV)	€ 958m	€ 965m	€ 1.017m
Rekenrente verplichtingen	1,4%	1,5%	1,3%
Rendement	1,2%	5,4%	10,8%
Toename VPV door rente	0,5%	-1,1%	8,4%
Dekkingsgraad	109,7%	109,4%	102,5%
Vereiste dekkingsgraad	117,2%	116,8%	116,7%

Stichting Pensioenfonds

Ballast Nedam

) i.l.

3. Collectieve waardeoverdracht naar Stap APF

Traject toekomst fonds

- Eerder onderzochte opties:
  - BPF Bouw
  - Overgang naar verzekeraar
  - België-route
  - Regeling voor Ballast Nedam blijven uitvoeren (“open fonds”)
- Eind 2017 keuze tussen APF of PGB. Gesloten fonds als restscenario / tijdelijke oplossing

Keuze voor Stap APF

- Doorslaggevend voor keuze Stap APF:
  - Voldoende omvang voor stabiele toekomst
  - Kosten gaan niet omhoog
  - Eigen identiteit door eigen kring
  - Kwaliteit uitvoering
  - Gemiste toeslagen en kortingen blijven staan
  - Risico's beleggingen blijven gelijk
- Partijen op de hoogte gehouden van proces:
  - Verantwoordingsorgaan, Raad van Toezicht
  - COR, werkgever, VvP, DNB
- Na overgang houdt het pensioenfonds op te bestaan

Wat gaat er gebeuren?

- Eigen kring bij Stap APF: alle beleggingen en verplichtingen gaan over
  - Dekkingsgraad blijft gelijk (m.u.v. liquidatiekosten*)
  - Pensioenen lopen gewoon door (alleen betaald door Stap APF)
  - Contact niet langer via eigen pensioenbureau, maar via Stap APF
  - Beleggingsbeleid blijft gelijk
  - Toeslagbeleid blijft gelijk
- Inspraak blijft door Belanghebbendenorgaan
  - Eerste invulling: huidig bestuur + aanvulling huidig verantwoordingsorgaan
  - Begin 2019 verkiezingen
  - Extra goedkeuringsrechten: budget, beleggingen, exit/vertrek

* geschat op minder dan € 1m, minder dan 0,1% dekkingsgraad

Planning voor overgang

- Goedkeuring DNB moet nog komen: eind 2018
  - DNB controleert dat alles volgens de wet verloopt
  - Goedkeuring → communicatie, geen goedkeuring → oplossen, tijdelijk door
- Welkom bij Stap APF
  - Welkomsbrief
  - Website, contactgegevens, portal
- Eind overzicht (UPO) BNPF, start overzicht (UPO) Stap APF
  - Moeten hetzelfde zijn, want rechten blijven gelijk
  - Laatste maanden 2018 schaduwdraaien voor soepele en correcte overgang
- Afwickelen liquidatie BNPF

Stichting Pensioenfonds

Ballast Nedam

) i.l.

4. Presentatie Stap APF

Wij zijn Stap

Presentatie 10 en 11 oktober
Ballast Nedam (Nieuwegein en Weert)

Onze organisatie

Wat is Stap?

- Een **pensioenfonds** dat voor de werknemers van meerdere werkgevers pensioen uitvoert zonder dat deze tot eenzelfde bedrijfstak behoren

- Een stichting met een **onafhankelijk** Bestuur

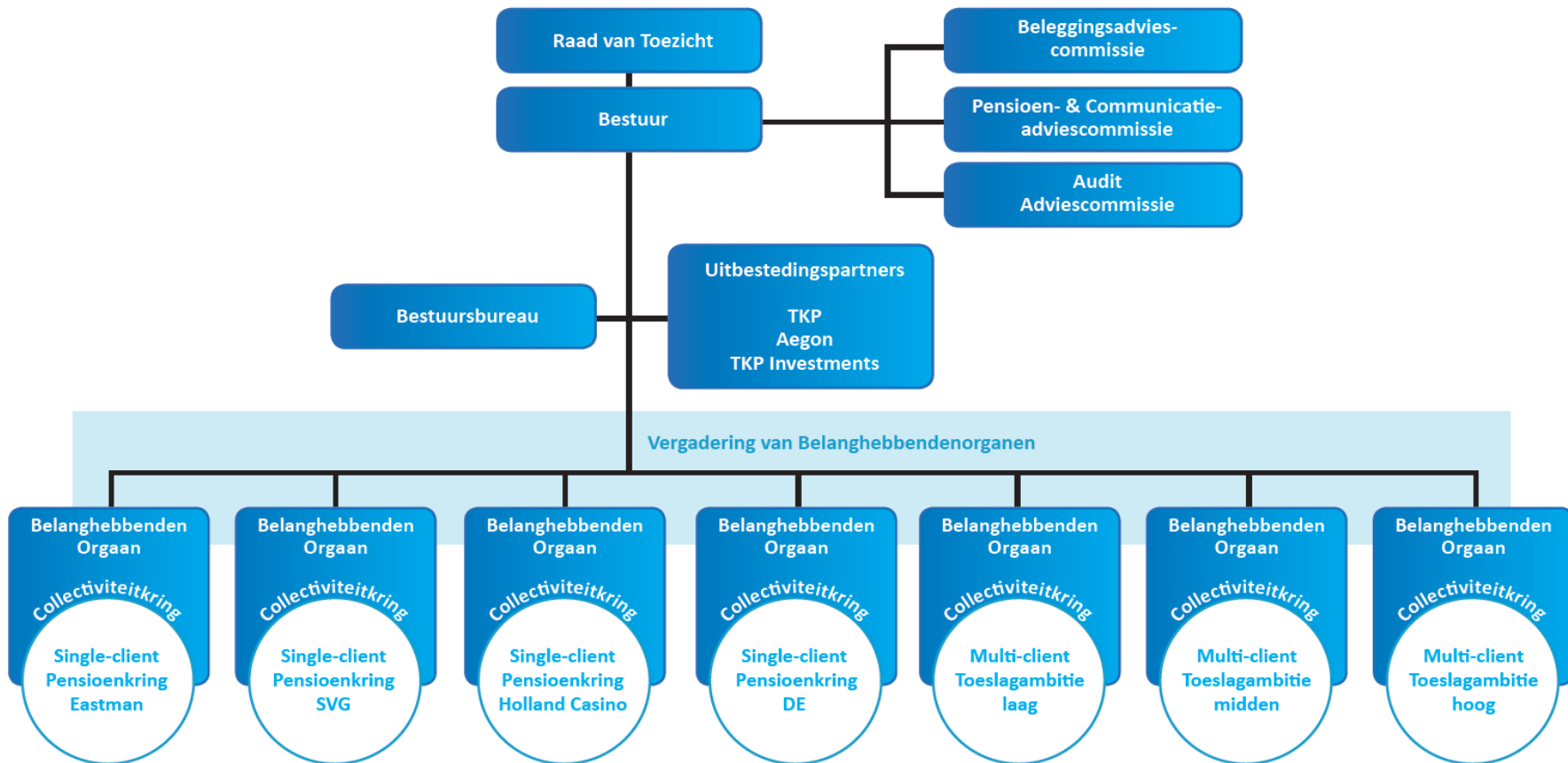
- De stichting en het Bestuur hebben één doelstelling:

het belang van de deelnemer staat centraal

- **Gescheiden vermogen** per Pensioenkring
  - Solidariteit binnen Pensioenkring
  - Balansmanagement per Pensioenkring

Onze organisatie

Stap: onafhankelijk met ijzersterke partners

- Stap is een initiatief van Aegon en TKP
- Begin juni 2016 hebben onze ‘founding fathers’ de sleutels volledig overgedragen aan het Bestuur van Stap
- Sindsdien staat Stap op eigen benen en zijn wij:
  - Een onafhankelijk pensioenfonds
  - Met ijzersterke uitbestedingspartners
  - Waarmee marktconforme uitbestedingsovereenkomsten zijn gesloten, met exit clauses
  - Maar bovenal staan wij klaar voor het uitvoeren van de pensioenregeling van u en uw deelnemers

Bij start heeft het Bestuur de overeenkomsten extern laten toetsen

Medezeggenschap via de belanghebbendenorgaan

- Pensioenkring Ballast Nedam heeft een eigen Belanghebbendenorgaan. Bij start heeft het Belanghebbendenorgaan ingestemd met het beleidskader.
- Het beleggingsbeleid wordt **per kring vormgegeven**
- Leden van het Belanghebbendenorgaan zijn:
  - Namens de (gewezen) deelnemers:
  - Namens de pensioengerechtigden:

Bij aanvang zijn de leden van het Belanghebbendenorgaan huidige bestuursleden of leden Verantwoordingsorgaan

- Worden **ondersteund** vanuit het Bestuursbureau
- **Vaardigen hun voorzitter** af naar de vergadering van Belanghebbendenorganen

Goedkeuringsrechten (betreffende eigen Pensioenkring):

1. Overdracht of overname van verplichtingen
2. Wijzigen en sluiten van de collectiviteitskring
3. Wijzigingen strategisch beleggingsbeleid
4. Vaststellen en wijzigen toeslagbeleid
5. Vaststellen herstelplan
6. Kortingsbesluiten
7. Vaststelling jaarbegroting
8. Wijzigingen goedkeuringsrechten

De vergadering van Belanghebbendenorganen benoemt en ontslaat de bestuurders en leden van de Raad van Toezicht

Stabiele groei: de sleutel tot continuïteit

- Medio 2018 circa € 5 miljard belegd vermogen met ongeveer 40.000 deelnemers:
  - 6 kringen actief
  - Exclusief toetreding Pensioenfonds Ballast Nedom
- Verwachting tot 2021 te groeien naar een deelnemersbestand van circa 70.000 deelnemers en een beheerd vermogen van ruim € 10 miljard.
- Ambitie is het beste APF van Nederland te zijn met het grootste marktaandeel en de best performende uitbestedingspartners
- Aandacht voor beheerste groei. Governance moet op niveau blijven
- Vasthouden aan onze kernwaarden: transparantie, gemak, financiële en operationele kracht

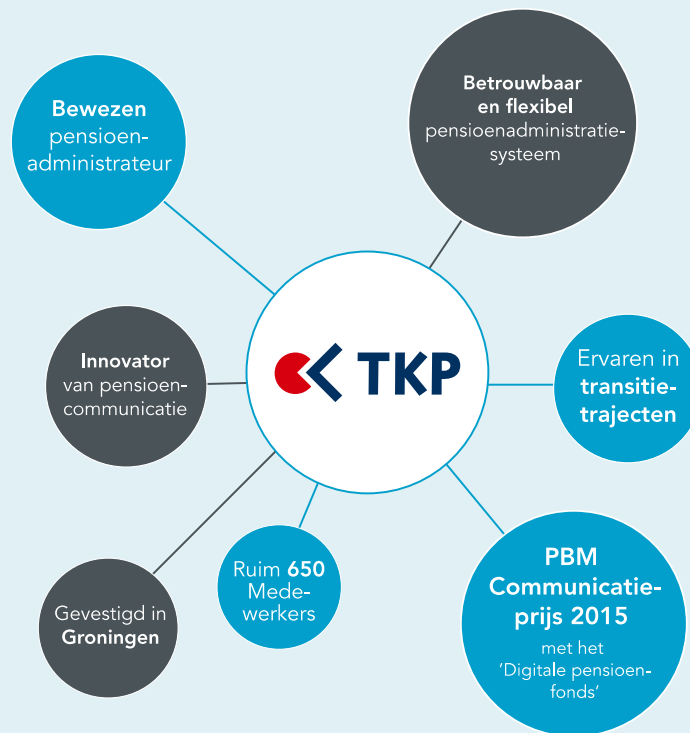
Pensioenbeheer

Wie voert de pensioenregeling uit voor Stap?

Stap heeft een eigen pensioenuitvoeringsketen, uitgevoerd door TKP

- Dedicated medewerkers, klantgericht georganiseerd
- Alle disciplines in een integrale keten
- Bewezen trackrecord, blijvende aandacht voor innovatie
- Aansturing en monitoring vanuit Bestuursbureau Stap
- Service level agreements

Veel blijft hetzelfde

- Het vermogen en verplichtingen worden ondergebracht in een eigen (afgescheiden) kring. De financiële startpositie van de Pensioenkring is hetzelfde als de financiële eindpositie van Pensioenfonds Ballast Nedam.
- De opgebouwde pensioenen worden onveranderd overgenomen.
- Het toeslagbeleid van Pensioenfonds Ballast Nedam wordt voortgezet bij Stap Pensioenkring Ballast Nedam.
- Uw persoonlijke documenten zijn vanaf januari 2019 op de website van Stap Pensioenkring Ballast Nedam te vinden.
- Vanaf januari 2019 ontvangen de pensioengerechtigden de pensioenuitkering van Stap Pensioenkring Ballast Nedam.
  - Betaaldatum : rond de 25ste (de betaaldatum worden vooraf gepubliceerd), hetzelfde als bij Pensioenfonds Ballast Nedam

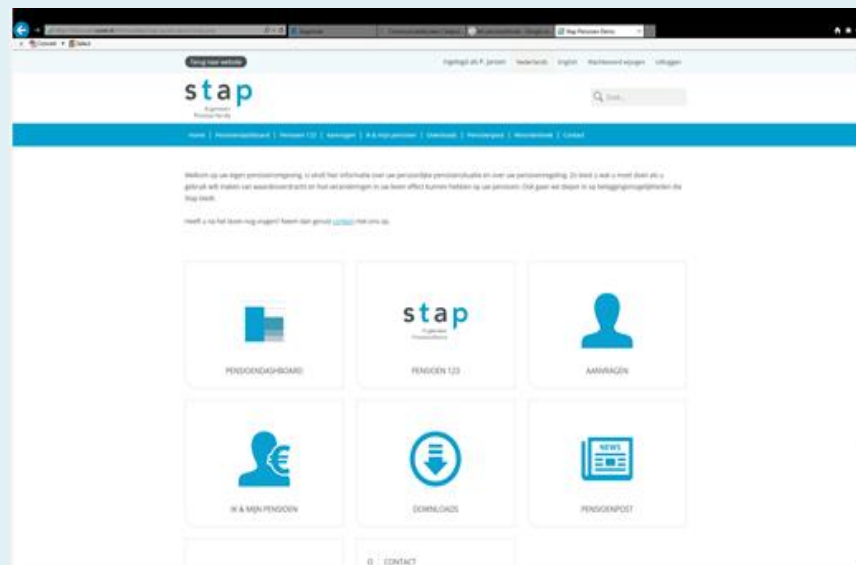
Communicatie Pensioenkring Ballast Nedam

Stap maakt het u gemakkelijk

- U krijgt vanaf 2019 toegang tot de eigen omgeving van Pensioenkring Ballast Nedam op de website van Stap met onder meer:
  - Informatie over pensioen bij Stap
  - Mijn post
  - Documenten, brochures en formulieren
- Communicatie zoveel mogelijk digitaal en op verzoek op papier.

Meteen geholpen met uw eigen helpdesk

- Pensioenkring Ballast Nedam krijgt een eigen helpdesk.
- Bereikbaar via:
  - Telefoon: eigen telefoonnummer
  - Mail: eigen emailadres
  - Website: www.stappensioen.nl

Stichting Algemeen Pensioenfonds Stap

Postbus 5061

9700 GB Groningen

(050) 522 30 53

mail: info@stappensioen.nl

website: www.stappensioen.nl

Stichting Pensioenfonds

Ballast Nedam

) i.l.

5. Presentatie pensioenadviseur (Sprenkels & Verschuren)

Ontwikkelingen algemeen

- Aantal pensioenfondsen afgelopen jaren snel verminderd
- Nu nog circa 200 fondsen waarvan substantieel aantal zich aan het oriënteren is op de toekomst
- Magneetfondsen (zoals PGB) en APF (als nieuwe uitvoeringsoptie) versnellen dit proces

Rol Sprenkels & Verschuren in proces

- Meekijken en meedenken met projectgroep en bestuur vanuit de kennis en ervaring met soortgelijke trajecten
- Afgelopen jaren diverse malen betrokken geweest bij trajecten die vergelijkbaar zijn aan de situatie bij PF Ballast Nedam
- Ieder traject ook weer eigen specifieke kenmerken
- Sprenkels & Verschuren heeft geen rol en daarmee belang bij STAP of welk ander APF dan ook

Beoordeling besluitvormingsproces

- Projectgroep, bestuur en overige organen van het fonds zijn niet over één nacht ijs gegaan
- Veel aandacht voor het verkrijgen van de juiste en benodigde informatie voor de besluitvorming
- Vanuit duidelijk geformuleerde uitgangspunten waarbij het belang van de deelnemers altijd centraal heeft gestaan een antwoord willen geven op welke uitvoeringsvorm naar de toekomst toe het best passend is

Beoordeling besluitvormingsproces

- Terecht veel tijd en aandacht besteed aan kwalitatieve en kwantitatieve beoordeling van de verschillende aanbieders
- Niet alleen door op papier te laten overtuigen maar ook door nadrukkelijk het gesprek aan te gaan met partijen om tot goede vergelijking te kunnen komen
- Na keuze voor STAP een goede ‘onderhandelingsstrategie’ gevolgd om tot de beste prijs- en kwaliteitsafspraken te kunnen komen

Keuze voor STAP

- Er was daadwerkelijk wat te kiezen
  - Niet alleen in de vergelijking met PGB
  - Ook andere apf-en in de markt
- Keuze voor STAP gegeven de uitgangspunten en beoordeling aanbieders logische keuze
- STAP heeft op dit moment meeste nieuwe partijen aan zich weten te binden, zeker ook gemeten in omvang vermogen
  - Ligt daarmee meest op koers om de eigen business case waar te maken
  - Veel vertrouwen in toekomstbestendigheid STAP

Keuze voor STAP

- STAP niet alleen grootste APF op dit moment maar maakt ook gebruik van ervaren en deskundige uitbestedingspartners in de vorm van TKP (pensioenbeheer) en TKPI (vermogensbeheer)
- Voert de administratie en het vermogensbeheer van verschillende (grote) pensioenfondsen al geruim aantal jaren
- Deskundig en onafhankelijk bestuur

Tot slot

- Zorgvuldig proces gevoerd door het fonds
- Keuze voor STAP goed onderbouwd en begrijpelijk
- Evenwichtige afweging van belangen alle stakeholders gedurende het gehele traject uitgangspunt geweest
- Via belanghebbendendorgaan belangrijk om bestuur en uitbestedingspartners van STAP scherp te houden!

6. Gelegenheid tot stellen van vragen

Vooraf binnengekomen vragen

1. Heeft de kwantitatieve analyse een rol gespeeld bij de keuze voor Stap APF?
  - a. Zeker; zo is op basis van de kwantitatieve analyses vastgesteld dat de overgang evenwichtig is en dat bij gunstige scenario's gemiste kortingen en toeslagen een rol spelen
2. Welke andere argumenten zijn belangrijk geweest voor de keuze voor een APF en Stap APF in het bijzonder?
  - a. Dit is weergegeven op slide 8
3. Heeft te verwachten overheidsbeleid een rol gespeeld?
  - a. Nee

Vooraf binnengekomen vragen

4. Is de onafhankelijkheid van Stap ten opzichte van de oprichters (Aegon, TKP, TKPI) voldoende geborgd?
  - a. Het bestuur heeft hier uitgebreid naar gekeken. DNB is hier zeer streng op en de onafhankelijkheid van de oprichters is op orde. Dit zal wel vanuit het Belanghebbendenorgaan gevolgd blijven worden.
5. Is een kritische vereniging belanghebbenden gewenst?
  - a. Dit is wenselijk, ook voor de continuïteit van het Belanghebbendenorgaan. Stap APF moedigt dit ook aan.
6. Hoe is de verdeling van slapers en gepensioneerden in het Belanghebbendenorgaan?
  - a. Dit is in de presentatie van Stap APF behandeld; op basis van aantallen.

Vooraf binnengekomen vragen

7. Zijn er voor individuele waardeoverdrachten vaste regels?
  - a. Ja, wettelijke regels waarbij de buffer van het fonds niet wordt meegegeven.
8. Organiseert Stap APF ook een jaarlijkse belanghebbendenbijeenkomst?
  - a. Dit is mogelijk op uitnodiging van bijvoorbeeld de Vereniging van Pensioengerechtigden
9. Wat vindt Stap APF van de rekenrentediscussie?
  - a. Voor Stap is het huidige wettelijke kader leidend.
10. Wat is het verschil tussen Stap APF en een normaal pensioenfonds?
  - a. Er is geen verschil, behalve dat Stap APF, net als andere APF-en, verschillende pensioenkringen heeft met een eigen afgescheiden vermogen.

Vooraf binnengekomen vragen

11. Komt het pensioenreglement op de site van Stap APF?
  - a. Ja
12. Hoe gaat Stap APF om met de kritische houding naar verzekeraars toe?
  - a. Stap APF is een pensioenfonds en geen onderdeel van Aegon
13. Moeten de oprichtingskosten van Stap APF worden terugbetaald?
  - a. Nee, met uitzondering van de achtergestelde lening van € 250.000. Dit heeft een verwaarloosbare invloed op de pensioenen.
14. Heeft TKP ervaring met de overname van pensioenbestanden zoals het bestand van BNPF?
  - a. Ja, binnen en buiten Stap APF heeft TKP een goede historie op dit gebied.

Vooraf binnengekomen vragen

15. Blijft de uitbetalingsdatum van de pensioenen gelijk?
  - a. Ja, dit staat rond de 25^e op de rekening.
16. Kan ik mij kandidaat stellen voor het Belanghebbendenorgaan?
  - a. Ja, in de eerste helft van 2019 komen er verkiezingen voor het belanghebbendenorgaan.
17. Mag een lid van het Belanghebbendenorgaan bestuurslid zijn van een vereniging belanghebbenden?
  - a. Ja, maar het lid dient wel in het belang van alle deelnemers te handelen
18. Stijgt de dekkingsgraad vanwege het hoge aandeel gepensioneerden?
  - a. Ja, in het verleden was dit echter een daling van de dekkingsgraad.

Vooraf binnengekomen vragen

19. Wie profiteert op lange termijn van de vrijval op de uitkeringen?
  - a. De vrijval is bij de huidige dekkingsgraad van 110% ongeveer 0,3%-punt per jaar. Aangezien vanaf 110% indexatie mogelijk is profiteren op lange termijn alle deelnemers.
20. Blijven de huidige rechten gewaarborgd?
  - a. Ja, de rechten gaan over naar Stap APF
21. Blijft de ziektekostenregeling in stand?
  - a. Dit heeft niets te maken met de overgang naar Stap APF, maar loopt via de werkgever.
22. Wat gebeurt er met het vermogen als de laatste deelnemer overlijdt?
  - a. Dat komt ten goede aan de overige kringen van Stap APF.

Vooraf binnengekomen vragen

23. Wat vindt Stap APF van een reëel pensioencontract?
- Dit is voor een gesloten kring niet aan de orde. Stap APF heeft als taak om de huidige opgebouwde aanspraken zeker te stellen.
24. Wat wijzigt aan de beleggingen door TKPI
- Niets, beleggingen en beleggingsbeleid blijven gelijk.
25. Zijn er alternatieve overstap regelingen?
- Nee, dit is ook niet nodig, want de pensioenen blijven in stand bij Stap APF. Daarnaast zouden alternatieven tot hoge kosten hebben geleid.
26. Komt de overgang naar Stap APF Ballast Nedam niet heel goed uit?
- Door de overgang naar Stap APF wijzigt de pensioentoezegging van Ballast Nedam niet.

Andere vragen uit de zaal?

Stichting Pensioenfonds

Ballast Nedam

) i.l.

7. Sluiting pensioenfondsdeel

Stichting Pensioenfonds

Ballast Nedam

) i.l.

8. Presentatie Ballast Nedam aan werknemers

